

Satiričko političko izvješćivanje u serijalu The Daily Show

Katić, Mateja

Undergraduate thesis / Završni rad

2016

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University North / Sveučilište Sjever**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:122:603867>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-15**

Repository / Repozitorij:

[University North Digital Repository](#)

Sveučilište Sjever

Završni rad br. 52/NOV/2016

**SATIRIČKO POLITIČKO IZVJEŠĆIVANJE
U SERIJALU THE DAILY SHOW**

Mateja Katić, 0011/2012

Sveučilište Sjever

Odjel za novinarstvo

Završni rad br. 52/NOV/2016

SATIRIČKO POLITIČKO IZVJEŠĆIVANJE U SERIJALU THE DAILY SHOW

Studentica

Mateja Katić, 0011/2012

Mentor

Boris Beck, doc. dr. sc.

Predgovor

Satira je književno djelo koje na podrugljiv ili duhovit način osuđuje društvene ili ljudske mane, no satira također nadilazi samo književni izričaj te se pojavljuje u svim vrstama komunikacije. Najprije se pojavila u Staroj Grčkoj gdje je bila dio grčkih tragedija te je služila kao humorni predah i prije nego što je pojam satire uopće postojao. Pojam satire se prvo javlja u Starom Rimu te je bio vezan za književna djela koja su blago ismijavala subjekt, no nisu u cilju imala društvene promjene. Smatra se da je satira kakvu poznajemo danas nastala po primjeru starorimske satire. Nakon Starog Rima satira se ponovno pojavljuje u djelima pisaca Srednjega vijeka poput Migela de Servantesa sa svojim djelom „Don Quijote“ u kojem je satirizirao tadašnje ideale ljubavi. Kroz iduća stoljeća pisci satire su u svojim djelima kritizirali društvene konvencije, religiju, znanost te politiku. U 20.-om stoljeću pojavila su se neka od najpoznatijih djela satire uključujući „Životinjsku farmu“ i „Tisuću devetsto osamdeset četvrta“ Geoga Orwella. Satira se također pojavljuje i na filmskom platnu u filmovima poput „Veliki diktator“ Charlija Chaplina te na televiziji sa serijom „That Was the Week That Was“. Zahvaljujući showovima poput „Leteći cirkus Montyja Pithona“ i „Saturday Night Live“ satira je ubrzo postala popularna na televiziji te su kasnije uslijedili animirani satirični showovi poput „Simpsona“.

Satira je dobila novi izričaj stvaranjem „The Daily Showa“ koji je popularizirao satiriziranje vijesti mainstream medija. Svojim spojem satire i kritike, TDS je stvorio prostor za showove u kojem širenje informacija nije jedini cilj, već se gleda na to kako se te vijesti prenose. Dolaskom Stewarta show je postao politički orijentiran te se kroz godine afirmirao kao najbolji izvor političke satire. No, TDS je dokazao da je više od same zabave. Njegova važnost je vidljiva kroz utjecaj koji je imao na medijsku okolinu te na stvaranje političkog diskursa. TDS ne spada u sferu tradicionalnog novinarstva, no on to ni ne pokušava biti. TDS je zapravo nova vrsta televizijskog novinarstva koja je spoj satire i vijesti i koja izvještava na kritičan i demokratičan način, gurajući politički diskurs na novu razinu u tom procesu.

Sažetak: U ovom radu obrađuje se problematika modernog načina izvještavanja vijesti kroz primjer *The Daily Showa*. *The Daily Show* je satirični televizijski program koji kroz humorno komentiranje izvještaja mainstream medija iznosi kritiku na račun političara, medija i cjelokupnog društva. Koristeći postupak analize sadržaja proučeni su dijelovi *The Daily Showa* kako bi se utvrdilo njegovo mjesto i uloga u medijima. Analizom epizoda *The Daily Showa* pobliže se određuje spoj satire i novinarstva. Također, gleda se i njegov utjecaj na publiku i politiku te se uspoređuje s tradicionalnim novinarstvom kako bi se bolje shvatio značaj političke satire u medijima.

Ključne riječi: *The Daily Show*, mediji, politika, društvo, analiza, utjecaj

Abstract: This paper elaborates on the problematic of the modern way of reporting the news using the example of *The Daily Show*. *The Daily Show* is a satirical television show that uses humor when commenting on the mainstream media reports in order to express criticism towards politicians, the media and society as a whole. Through the proces of content analysis, segments of *The Daily Show* have been studied in order to better determine it's place and influence in the media. By analyzing the episodes of *The Daily Show* the merge of satire and journalism is closer determined. The shows influence on it's audience and politics is also examined and is compared to traditional journalism to better understand the significance of political satire in the media.

Key words: *The Daily Show*, media, politics, society, analisis, influence

Popis korištenih kratica

TDS The Daily Show

FN Fox News

Sadržaj

1.	Uvod.....	1
3.	Razrada teme	2
3.1.	Razvoj političke satire	2
3.1.1.	<i>Satira u antici.....</i>	2
3.1.2.	<i>Povijest političke satire</i>	2
3.1.3.	<i>Razvoj televizijskih vijesti</i>	3
3.1.4.	<i>Povijest političke satire na televiziji.....</i>	4
3.2.	The Daily Show	4
3.2.1.	<i>Segmenti.....</i>	5
3.2.2.	<i>Dopisnici.....</i>	5
3.2.3.	<i>The Daily Show s Craigom Kilbornom</i>	6
3.2.4.	<i>The Daily Show s Jonom Stewartom</i>	6
3.2.5.	<i>Politička orijentacija.....</i>	7
3.2.6.	<i>Kriteriji kritike</i>	7
3.2.7.	<i>Jon Stewart vs CNN</i>	8
3.2.8.	<i>Jon Stewart vs Fox News.....</i>	10
3.2.9.	<i>Obilježja Stewartove satire</i>	11
3.2.10.	<i>Teorije humora i stilske figure</i>	12
3.2.11.	<i>Stewartov utjecaj</i>	13
3.2.12.	<i>Gledanost i politički angažman</i>	14
3.2.13.	<i>Uloga TDS-a.....</i>	15
3.2.14.	<i>The Daily Show s Trevorom Noahom</i>	16
3.2.15.	<i>Usporedba Stewarta i Noaha.....</i>	16
3.2.16.	<i>Usporedba tradicionalnog novinarstva i TDS-a.....</i>	16
4.	Zaključak	18
5.	Literatura	19

1. UVOD

U ovom radu će se proučiti utjecaj satire na televizijsko novinarstvo te ćemo kroz primjer „The Daily Showa“ analizirati njezinu ulogu u novinarstvu. TDS je satirični televizijski show koji se bavi satiriziranjem načina na koji mainstream mediji prenose vijesti. To je program „lažnih vijesti“. Svojim spojem satire i kritike, TDS je stvorio prostor za showove u kojem širenje informacija nije jedini cilj, već se gleda na to kako se te vijesti prenose. Kao dio infotainmenta, TDS ima u cilju zabaviti publiku kroz izvještavanje o događajima. Show je politički orijentiran te se kroz godine afirmirao kao najbolji izvor političke satire. No TDS je dokazao da je više od same zabave. Njegova važnost je vidljiva kroz utjecaj koji je imao na medijsku okolinu te na stvaranje satiričnog političkog diskursa. TDS ne spada u sferu tradicionalnog novinarstva, no on to ni ne pokušava biti. TDS je zapravo nova vrsta televizijskog novinarstva koja je spoj satire i vijesti i koja izvještava na kritičan i demokratičan način, gurajući politički diskurs na novu razinu u tom procesu.

Najveći dio analize će se fokusirati na TDS za vrijeme voditeljstva Jona Stewarta jer je najduže vodio show te je zaslužan za ono što je postao. Najprije ćemo proučiti kako je satira nastala te njen razvoj kroz povijest od početaka u antičkoj književnosti do prelaska u filmski i televizijski medij. Analizirat ćemo format TDS-a i njegove dijelove kako bi pobliže odredili spoj satire i novinarstva.

Proučit ćemo promjene koje je Stewart uveo u TDS što se tiče sadržaja premještajući fokus s popularne kulture na politička zbivanja. Osvrnut ćemo se i na kriterije koje Stewart slijedi pri kritiziranju rada mainstream medija. Kriteriji su obično neistinitost izvještaja, licemjerje te fokus medija na nebitne stvari.

Kroz rad će se koristiti primjeri epizoda da bi se pobliže objasnili elementi satire TDS-a te na koji se način provodi premisa showa. Budući da je cilj otkrivanje laži i nesposobnosti medijskih ličnosti, koriste se kratki klipovi s njihovim izjavama i reportažama koje Stewart analiza kako bi razabrao istinu od laži. Ta analiza i kritika se obavljaju na satiričan način.

Također ćemo kroz dva primjera proučiti Stewartovu kritiku mainstream medija te posljedice i utjecaj koje je imala na pojedine medije. Na primjeru Stewartovog gostovanja u CNN-ov emisiji „Crossfire“ proučit ćemo kako direktna kritika može promijeniti mišljenje publike tijekom jednog intervjua te biti uzrok otkazivanja te emisije.

Također ćemo analizirati Stewartov odnos prema Fox Newsu te zašto ga smatra oličenjem lošeg novinarstva i nemoralnosti. Kako bi se pobliže objasnile Stewartove kritike na račun CNN-a i Fox Newsa, analizirat ćemo „Punditfact“ grafove stranice Politifact koja se bavi provjeravanjem točnosti informacija koje prenose najveće televizijske kuće.

Analizirat ćemo specifičnost Stewartove satire i njenu ulogu u službi informiranja i političkog komentiranja te stvaranja političkog diskursa. Nadalje, proučit ćemo razloge uspjeha TDS-a da se poveže s publikom te Stewartov politički angažman. Također, proučit ćemo ulogu koju TDS ima u televizijskom novinarstvu kao sredstvo informiranja te kao izvor kritike i analize medija.

Usporedit ćemo Stewartov način rada s načinom rada njegova nasljednika, Trevora Noaha, uključujući razlike u humoru te pristup sadržaju. Također ćemo usporediti fokus TDS-a za vrijeme Stewarta naspram onoga na što se Noah fokusira.

Na kraju ćemo usporediti tradicionalno novinarstvo mainstream medija sa satiričnim novinarstvom TDS-a uzimajući u obzir odgovornost, način informiranja te njihovu zadaću.

Metoda korištena u radu jest analiza sadržaja.

2. RAZRADA TEME

2.1. Razvoj političke satire

Satira se definira kao umjetničko djelo koje na podrugljiv ili duhovit način osuđuje društvene ili ljudske mane.¹ Budući da satira nadilazi književni izričaj i pojavljuje se u gotovo svim vrstama komunikacije i umjetnosti gdje se humorom nastoji kritizirati ljudsku nesavršenost ili zlobu, postoje i mnoge definicije satire kroz povijest.

Karakteristike satire su kritičnost i ironija. Satira uvijek kritizira neku ljudsku manu ili čin s ciljem uvjeravanja publike da ih osudi te tako satira potiče promjene u društvu. Satira koristi ironiju da bi ukazala na probleme ponašanja koje kritizira. Satira nikada ne ukazuje na te probleme direktno, već koristi apсурd, tj. preuveličava situaciju ili je vadi izvan konteksta kako bi naglasila ono pogrešno kod nečijeg ponašanja ili karaktera.

2.1.1. Satira u antici

Iako pojam satire tada još nije ni postojao, mnoge predstave u antičkoj Grčkoj sadržavale su njene elemente. Te predstave su zapravo bile komedije s vulgarnim humorom. Pojam *satyre*, koji se prvo javlja oko 500. godina pr. Kr., označavao je dijelove predstave u grčkim tragedijama koje su služile kao humorni predah. Popularnost *satyre* je dovela do širenja njene forme i stvaranja vlastitog žanra te je *satyra* postala jednom od tri glavne vrste grčke drame, uz tragediju i komediju.²

Satira se održala i u antičkom Rimu gdje se najprije pojavila u poeziji. Izvorno se koristio termin *satura* koji je označavao mješavinu stilova. Rimski pjesnik Kvint Horacije Flak smatra se jednim od prvih velikih satiričara. Rimski retoričar Kvintilijan prisvojio je satiru kao izvorno rimsku kada je napisao „*satura tota nosta est*“, što u prijevodu znači „satira je u potpunosti naša“.³

Tadašnja satira se dosta razlikovala od satire kakvu poznajemo danas. U to vrijeme satira je više bila usmjerena na ismijavanje subjekta nego li na političke komentare.

Iako su djela bila prožeta humorom i sadržavala socijalnu kritiku, njihova namjera nije bilo izazivanje promjene u društvu. Ubrzo nakon formiranja, starorimska se satira podijelila u dvije forme. Jedna od formi satire je zadržala blag humorni ton i bezazleno ismijavanje subjekata, dok je druga forma agresivnije izražavala kritiku i ponižavala subjekt. Smatra se da je rimski način pisanja i strukturiranja satiričnih djela model po kojemu se oblikovala današnja satira.⁴

2.1.2. Povijest političke satire

Politička satira vuče korijene još iz antičke Grčke kada taj termin još nije bio jasno definiran. Starogrčki pisci Menip i Aristofan bili su jedni od najpoznatijih satiričara toga vremena. Aristofan je bio poznat po svojim komedijama u kojima je često kritizirao utjecajne građane Atene. U starom Rimu najznačajniji satiričari su bili Horacije i Juvenal. Njihovi stilovi pisanja su dosta razlikovali; Horacijeva satira je bila puna bezazlenog humora koja je blago ismijavala ljuske pogreške i navodila čitatelje da ismijavaju društvo i sami sebe, dok je Juvenal izravno napadao javne osobe i osuđivao njihova djela kao zla.

Stoljećima nakon rimskih satiričara nije bilo značajnih satiričkih dijela sve do kraja srednjeg vijeka. Tada se ponovno počinju pojavljivati satiričari u liku španjolskog pisca Miguela de Cervantesa koji je satirizirao vitešku literaturu prošlih stoljeća u svom najpoznatijem djelu „Don Quijote“, čime je utjecao na ideje društva prema ljubavi, prijateljstvu i kavalirstvu. Engleski pjesnik i filozof Geoffrey Chaucer je u svom djelu „Kenterberijske priče“ kritizirao tadašnje englesko društvo i korumpiranost Katoličke Crkve.

¹Hrvatski leksikon, *Satira*, raspoloživo na: <http://www.hrleksikon.info/definicija/satira.html>

² *Satire History*, raspoloživo na: <http://www.notttheonion.com/history.cfm>

³ <https://www.britannica.com/art/satire>

⁴ *Satire History*, raspoloživo na: <http://www.notttheonion.com/history.cfm>

Renesansni pisac Erazmo Roterdamski nastavio je tradiciju satiriziranja religije u svom djelu „Pohvala ludosti“, dok je Jean-Baptiste Poquelin, poznatiji kao Moliere, u svom djelu „Mizantrop“ secirao društvene konvencije. Doba prosvjetiteljstva je imalo neke od najvećih satiričara u povijesti, uključujući irskog književnika i satiričara Jonathana Swifta koji je u eseju „Skromni prijedlog“ ismijao britansku bezosjećajnost prema siromašnoj Irskoj tako što je Britancima predložio da pojedu siromašnu irsku djecu. Swift u svom najpoznatijem djelu, „Guliverova putovanja“, koristi perspektivu putnika kako bi kritizirao sve - od eksperimentalne znanosti i britanske vlade do religije.

Swift je bio dio Scriblerus Cluba, zajednice londonskih pisaca među kojima je bio i pjesnik Aleksandar Pope koji je svom satiričnom djelu „The Dunciad“ ismijao poglupljenje britanskog stanovništva.

Satiričari su potom često potpisivali svoja djela pseudonimima zbog strogih državnih zakona koji su zabranjivali ismijavanje političkih figura i religije. U novije doba fokus satiričnih djela je bio na društvu i moralnom kodeksu, što nije bilo kažnjivo djelo, te su se satiričari vratili potpisivanju dijela svojim pravim imenima.

Dvadeseto stoljeće je donijelo neka od najpoznatijih djela satire u povijesti. George Orwell se proslavio mračnom satirijom „Životinjska farma“ i distopijskim romanom „Tisuću devetsto osamdeset četvrta“ koje ukazuje na probleme socijalnih promjena i sve veći nadzor države nad stanovništvom. Joseph Heller je u svom satiričnom romanu „Kvaka 22“, koristeći paradoks, prikazao ludost rata i ratne birokracije. Satira je s pojavom kinematografije vrlo brzo pronašla svoje mjesto i na filmu te kasnije i na televiziji. Djela poput „Doktor Strangelove“ Stanleyja Kubricka i „Veliki diktator“ Charilija Chaplina su satirizirala ratnu tematiku i totalitarne režime u kinematografiji, dok je satirična komedija „That Was the Week That Was“ probila led na televiziji za satiru.⁵

⁵ Swain M., (2015.), *From Horace to The Onion – a history of satire*, raspoloživo na: <http://www.outofjoint.co.uk/production/from-horace-to-the-onion-a-history-of-satire>

2.1.3. Razvoj televizijskih vijesti

Razvoj televizije je bio najbrži u SAD-u za vrijeme i nakon Drugog svjetskog rata. Dok je u Velikoj Britaniji televizija bila javni servis, u SAD-u je bila komercijalna. Prva informativna emisija s vijestima emitirana je na CBS-u 1946. godine, a vijesti su se emitirale četvrtkom, petkom i subotom u trajanju od 15 minuta. Subotnje vijesti koje je vodio bivši radijski novinar Douglas Edwards su odredile formulu za uspješnost televizijskih vijesti prema kojoj je bila važna osobnost voditelja. U početku su i informativne emisije imale sponzore, no zbog mogućnosti utjecaja sponzora na sadržaj, američke su TV mreže preuzele format emisije s blokovima. Naime, reklamni blokovi su se emitirali između blokova s vijestima.

U Velikoj Britaniji BBC je prvi snimao i emitirao vijesti koje su se sastojale od montaže snimljenih događaja i naracije spikera koji nije bio u kadru. Nakon televizijskog prijenosa krunidbe kraljice Elizabete 1953. godine televizija je postala vodeći medij te se javila potreba za svakodnevnim vijestima. Prva BBC-jeva dnevna informativna emisija se zvala „News and Newsreel“ te se emitirala izravno, a sadržaj je bio posvećen domaćim i međunarodnim događajima. Tek je 1955. godine voditelj bio pokazan na ekranu dok čita najave glavnih vijesti, što je bila jedna od promjena koje je BBC počeo uvoditi kako bi konkurirao komercijalnoj televiziji.

Prva komercijalna televizija u Europi je bila ITV (Independent Television) koja je osnovala servis televizijskih vijesti ITN (Independent Television News). Njime su htjeli izgraditi prepoznatljiv stil promovirajući osobnost voditelja te naglašavajući specifične elemente televizijskih vijesti, poput javljanja s terena, agresivnog stila intervjua te segmenata s „toplom ljudskim pričama“. Prvi put se uvodi izraz „newscater“, koji se u SAD-u nazivao „newsanchor“.⁶

⁶ Peruško Z., (2011.) Uvod u medije, Jesenski i Turk, Zagreb

2.1.4. Povijest političke satire na televiziji

Satira je na televiziji zaživjela u ranim šezdesetim godinama 20. stoljeća. Prvi popularni satirički show je bio „That Was the Week That Was“ koji je krenuo s emitiranjem 1962. godine. Iako je trajao samo dvije sezone, imao je velik utjecaj na širenje satire u Ujedinjenom Kraljevstvu početkom šezdesetih godina. Najčešće teme ismijavanja su bile monarhija, političke ličnosti, religija i znanost.

Krajem šezdesetih pokrenut je američki skeč show „Rowan & Martin's Laugh-In“ čija je politička satira bila slična onoj iz showa „That Was the Week That Was“. Za vrijeme izbora u Ujedinjenom Kraljevstvu 1970. godine, komičarski skeč show „Leteći cirkus Montyja Pythona“ emitirao je epizodu pod nazivom „Election Night Special“ koja je bila parodija tih izbora. Sredinom sedamdesetih pokrenut je američki show „Saturday Night Live“ koji se uglavnom fokusira na ismijavanje slavni ličnosti i skečeve koji parodiraju svakodnevni život običnih ljudi, a u manjoj mjeri i na političku satiru.⁷

Početak osamdesetih u Velikoj Britaniji emitirao se satirični sitcom „Yes Minister“ i njezin nasljednik „Yes, Prime Minister“ koji je pratio političku karijeru fikcionalnog britanskog ministra. U vrijeme početka emitiranja „Yes Minister“, nastala je još jedna humoristična serija pod imenom „Državnik novoga kova“ koja je satirizirala tadašnju konzervativnu britansku vladu. Početkom devedesetih američka televizijska kuća Fox Network krenula je s emitiranjem animirane humoristične serije „Simpsoni“ koja satirizira američki način života. U drugoj polovici devedesetih nastala je animirana serija „South Park“ koja za razliku od „Simpsona“ nije primjerena za djecu, već je to crtić za odrasle. No, kao i „Simpsoni“, „South Park“ parodira i satirizira američku kulturu, politiku i religiju.

Stvaranjem „The Daily Showa“ 1996. godine počela je nova era satiričnih televizijskih showova u kojima su uz politiku i ostale društvene teme, same vijesti i njihovo izvještavanje postale metom satire.

Na primjeru TDS-a nastao je „The Colbert Report“ sa Stephenom Colbertom sredinom 2000.-ih godina.

U samo zadnjih par godina kreirano je nekoliko takvih satiričnih showova uključujući „Last Week Tonight with John Oliver“, „Full Frontal with Samatha Bee“ i „The Nightly Show with Larry Wilmore“. Također, kreirane su razne satirične televizijske serije, primjerice „The Newsroom“ koja prikazuje idealističnu verziju TV redakcije i „Veep“ koja se prati karijeru imaginarne potpredsjednice SAD-a.

2.2. The Daily Show

The Daily Show je američki satirični televizijski program koji se emitira svaki tjedan od ponedjeljka do četvrtka u kasnonoćnom terminu na Comedy Centralu. Stvoren je od strane Lizz Winstead i Madeleine Smithberg. To je program „lažnih vijesti“ koji pomoću satire i humora obrađuje teme vezane uz politiku, medije i društvena zbivanja. Jedan od fokusa TDS-a je i satiriziranje načina na koji medijske kuće izvještavaju o događajima. TDS je počeo s emitiranjem 21. srpnja 1996. godine i za vrijeme svog emitiranja imao je tri voditelja. Prvi je bio Craig Kilborn koji je ostao na toj poziciji do kraja 1998. godine kada je mjesto voditelja preuzeo Jon Stewart u siječnju 1999. godine. U rujnu 2015. godine tu je ulogu preuzeo sadašnji voditelj emisije Trevor Noah.

TDS je spoj komedije i satire, zabavan televizijski show koji je zapravo satirična verzija emisija koje se bave vijestima. To je show koji izvještava o događajima u svijetu tako što ismijava druge medije i ukazuje na njihove greške kod izvještavanja. Svaka epizoda traje 30 minuta s reklama; reklame traju oko osam minuta.

TDS počinje uvodnim monologom voditelja i osvrtno na nedavne vijesti iz svijeta. Tijekom tog prvog dijela showa često se pojavljuju različiti segmenti u koje su uglavnom uključeni dopisnici showa. Jedan od čestih segmenata je izvještavanje dopisnika s terena. Pred kraj voditelj intervjuira neku poznatu ličnost. Show obično završava segmentom „Vaš trenutak zena“.⁸

⁷ Taflinger R.F., *Sitcom: What It Is, How It Works: A History of Comedy on Television*, raspoloživo na: <http://public.wsu.edu/~taflinge/comhist.html>

⁸ Imdb, *The Daily Show: Trivia*, raspoloživo na: http://www.imdb.com/title/tt0115147/trivia?ref_=tt_trv_trv

2.2.1. Infotainment

„Infotainment je novinarstvo u kojem više nije jasna granica između informacije i zabave; nastaje zbog ulaska elemenata emotivnosti fikcije u žanrovsku kategoriju aktualnosti koja je ranije bila bazirana na objektivnosti i realnosti. Upotrebljava se za vrstu emisija koje teže „senzacionalističkom“, „žutom“ novinarstvu, laganim sadržajima i „mekim vijestima“ te za cjelokupnu programsku orijentaciju pojedinog televizijskog kanala.“

The Daily Show je po svojoj definiciji dio infotaimenta budući da spaja satiru i novinarstvo te izvještava na subjektivan način. TDS daje pogled na temu iz više perspektiva te ju satiričnim komentiranjem stavlja u kontekst. Cilj jest zabaviti publiku dok ju se istovremeno informira.

2.2.2. Segmenti

Osim uvodnog segmenta s voditeljevim monologom i završnog u kojem se vodi intervju s nekom poznatom ličnosti, TDS se sastoji od velikog broja različitih segmenata. Ti segmenti su se mijenjali tijekom vremena; neki su postali sastavni dio showa, poput segmenta „Vaš trenutak žena“, neke su ukinuli, dok su neki stvarani samo za emitiranje u jednoj epizodi showa. Također, postoje segmenti koji se pojavljuju periodički, poput segmenta „Indecision“ u kojem se pokrivaju izbori u SAD-u. Najčešće se u njima pojavljuju dopisnici koji mogu biti u studiju ili se javljaju s terena. Među najpoznatijima su „Vaš trenutak žena“, „Pet pitanja“, „Even Stevphen“ i „The Toss“. Recentniji segmenti su „Mess O'Potamia“ koja se bavi situacijom na Bliskom Istoku te „Democalypse“⁹ koja prati predsjedničke izbore u SAD-u.

„Vaš trenutak žena“ je segment koji je prisutan u TDS-u od prve epizode i uvijek se emitira na kraju epizode. U prvo vrijeme u segmentu su se puštali kratki klipovi koji su smiješni ili neobični. Često su to bile snimke djece ili životinja u smiješnim situacijama. Nakon što je Stewart preuzeo poziciju voditelja, segment je proširen na više tema.

Ponekad prikazuje kratke klipove vezane uz temu koja se obrađivala ranije u epizodi. Također, u slučaju smrti poznate osobe, u segmentu se odaje počast toj osobi.

„Pet pitanja“ je segment koji je bio dio showa za vrijeme dok je Kilburn bio voditelj; nakon napuštanja showa, Kilburn je tvrdio da je taj segment njegovo intelektualno vlasništvo te ga nakon njegova odlaska TDS više nije koristio. Kilburn ga je u prenio u svoj novi show „The Late Late Show with Craig Kilburn“. Tijekom segmenta Kilburn bi postavio pet nasumičnih pitanja gostu intervjua na koja bi oni morali pogađati odgovor. Pitanja su bila šaljivog karaktera te uglavnom vezana uz gosta.

„Even Stevphen“ je segment koji su vodili bivši dopisnici showa Stephen Colbert i glumac Steve Carell. Segment se sastojao od debate u studiju između dvojice tadašnjih dopisnika tijekom koje su raspravljali o temama vezane za nedavne događaje, koja bi uvijek prerasla u svađu i međusobno vrijeđanje i ponekad ih dovela do suza. Segment je prestao s emitiranjem nakon Carellova odlaska iz showa.

„The Toss“ je segment stvoren 2005. godine nakon što je Steven Colbert napustio TDS i započeo svoj samostalni show „The Colbert Report“ na Comedy Centralu. Na kraju showa, prije segmenta „Vaš trenutak žena“, u eter TDS-a bi se javio Colbert iz studija svoga showa i kratko najavio sadržaj te epizode ili bi s Stewartom pričao o nečemu što se dogodilo u TDS-u. Obojica su se rijetko držala teme i obično bi Colbert nakraju izvrijeđao Stewarta. Segment je bio dio showa u skoro svakoj epizodi do 2007. godine kada se emitirao par puta tjedno, a od 2009. godine se emitirao na tjednoj bazi. Od 2011. godine do 2014. godine se uopće nije emitirao sve do izbora te godine. Emitirao se još jednom u sklopu završne epizode „The Colbert Reporta“. Nakon toga, segment se emitirao svakog petka kao prijelaz u „The Nightly Show“ s Larryjem Willmorom do kraja Stewartova voditeljstva.

2.2.3. Dopisnici

Dopisnici se u TDS-u pojavljuju u dva tipa segmenata: segmenti u studiju i reportaže s terena. Svi dopisnici imaju zasebne titule koje odražavaju područje za koje su „specijalizirani“ te stereotip koji predstavljaju. Primjerice, Al Madrigal ima titulu Višeg latino dopisnika, dok je bivši dopisnik John Oliver imao više titula uključujući titulu Više britanske osobe te Višeg vojnog analitičara.

⁹ Spoj dviju riječi democracy i apocalypse koji znači „kraj demokracije“

Uloga dopisnika se promijenila nakon dolaska Jona Stewarta na mjesto voditelja showa. Naime, za vrijeme Kilbornova voditeljstva, dopisnici su se javljali s terena i ti segmenti su se bavili isključivo pričama o običnim ljudima.

Nadalje, dopisnici nisu imali kreativnu kontrolu nad materijalom niti nad likovima koje su igrali. Stewart je to promijenio uključivši dopisnike u proces pisanja materijala za segmente te je uveo redovne segmente s dopisnicima u studiju. Osnovao je „The best F#@king News Team Ever“ čiji su najpoznatiji dopisnici bili John Oliver, Samantha Bee i Jessica Williams. Također, segmenti su postali politički orijentirani i češće uključuju i intervju, uglavnom s poznatom osobom. Što se tiče reportaža s terena, te su reportaže rijetko stvarno s terena. Naime, dopisnici obično snimaju segmente u studiju pred zelenim platnom. Iznimke su bili segmenti poput „InDecision“ koji je pratio predsjedničke izbore u SAD-u i „Into Africa“ s Johnom Oliverom koji je pokrivao FIFA Svjetski Kup u nogometu u Africi 2010. godine.

Među najpoznatijim dopisnicima tijekom godina su bili Stephen Colbert, Steve Carell, John Oliver, Samantha Bee, Kristen Schaal, Jessica Williams i Larry Wilmore. Pokazalo se da je TDS dobra odskočna daska za karijeru budući da su svi navedeni, sada bivši dopisnici showa, nakon odlaska ili osnovali svoj show ili započeli uspješne filmske i televizijske karijere.

2.2.4. The Daily Show s Craigmom Kilbornom

Craigmom Kilborn počeo je voditi TDS 21. srpnja 1996. godine i ostao je na toj poziciji do prosinca 1998. godine. Tijekom Kilbornova vodstva, TDS je bio najviše fokusiran na popularnu kulturu, a mnogo manje na politiku. Na početku svake epizode, Kilburn se osvrtao na najvažnije vijesti od prethodnih dana, dok je pred kraj imao intervju s nekom poznatom ličnosti te segment „Pet pitanja“. Show je uvijek završavao segmentom „Vaš trenutak žena“. Tijekom showa, česti su bili segmenti u kojima bi se dopisnici javljali s terena. Najčešći dopisnici su bili Lizz Winstead, Beth Littleford i Brian Unger. Najpoznatiji segmenti su bili „Vaš moment žen“, „Pet pitanja“ i „Trenutak za nas“.

Što se tiče formata, tijekom snimanja prve sezone nije bilo publike u studiju, već su članovi produkcijskog tima glumili reakcije i smijeh. Od druge sezone je pri snimanju uvijek bila prisutna publika.¹⁰

TDS za vrijeme Kilburna nije bio drukčiji od showa kakvog je John Stewart vodio ili Trevor Noah danas vodi samo tematski, već i po vrsti humora. Kilburn je uglavnom koristio mračan sarkazam i bio kritičan prema ličnostima o kojima je govorio. On nije samo izvještavao o njihovim životima već ih je direktno osuđivao za njihova djela. Iako se od njega nije očekivalo da bude objektivan ili pravedan, Kilburnov sarkazam, i ponekad cinizam, su znali biti poprilično oštri. Primjer je epizoda „Bring in da noise, bring in da bat“ u kojoj se izvještavalo o predsjedničkoj debati između Billa Clintona i Boba Dolea tijekom koje je spomenuta ovisnost o narkoticima Rogera Clintona, brata Billa Clintona. Smatram da je Kilburn poprilično oštro prokomentirao tu temu koja je osjetljive prirode. Kod te epizode umjesto da se koncentrirao na debatu, odlučio je komentirati mali dio onoga što je rečeno, a vezano za privatni život tih osoba. To služi i kao primjer Kilburnove preferencije sadržaja. Također, zbog takvih primjera me njegov humor podsjeća na tračerske showove tipa „E News“ ili „Fashion Police“ u kojima se poprilično beskrupulozno komentiraju životi slavnih osoba.¹¹

2.2.5. The Daily Show s Jonom Stewartom

Jon Stewart preuzeo je ulogu voditelja TDS-a od Kilburna u siječnju 1998. godine i ostao na toj poziciji do kolovoza 2015. godine.

¹⁰ Imdb, The Daily Show, raspoloživo na: <http://www.imdb.com/title/tt0115147/>

¹¹ Oba showa se emitiraju na televizijskom kanalu E!. E News se bavi novostima iz života slavnih osoba i često voditelji daju osobna mišljenja i imaju debate o događajima. Fashion Police je show koji se bavi komentiranjem stila oblačenja i života slavnih osoba

Osim pozicije voditelja, Stewart je također jedan od pisaca materijala za show i izvršni producent.¹² Nakon preuzimanja vodstva showa, format je ostao uglavnom isti. Započinjao bi s uvodnim monologom, komentirao nedavne događaje, najčešće s dopisnicima, i na kraju vodio intervju. Stewart je zadržao uglavnom sve dotadašnje članove produkcijskog tima i dopisnike. Najveće promjene bile su vezane za sami sadržaj i ulogu dopisnika. Što se tiče uloge dopisnika, Stewart ih je uključio u pisanje materijala za segmente i show te im dao veću slobodu kod konstrukcije svoj likova. Također, pokrenute su i debate u studiju s dopisnicima u kojima su dopisnici sami raspravljali o temama, no uglavnom s Stewartom.

Od svih promjena koje je Stewart uveo, najbitnija za show je bila promjena vrste sadržaja. Stewart je od početka nastojao okrenuti TDS prema političkim i društveno bitnim temama. Prijelaz je bio spor; u prve dvije godine uglavnom se balansiralo između showbizza i politike. No 2000. godine show je uveo segment „InDecision“ kojim je pokrивao predsjedničke izbore u SAD-u te je to jedna od bitnih prekretnica za TDS, budući da je segment postao popularan i pomogao predstaviti novu verziju showa široj publici.

Također, nakon napada na zgrade World Trade Centra 11. rujna 2001. godine TDS se nakon kraće stanke vratio u eter te je Stewart bio jedan od rijetkih voditelja koji su mogli objektivno i s dozom humora, pristupiti temama terorizma i oružja masovnog uništenja. Nakon tih događaja, show je dobio na popularnosti te se počeo smatrati satiričnim politički orijentiranim vijestima, tj. kako sami sebe nazivaju „lažnim vijestima“.

2.2.6. Politička orijentacija

Okrećući se političkim temama, show je uvijek nastojao biti objektivn i jednako ismijavati obje strane, tj. republikance i demokrate. No tijekom vremena se moglo uočiti da Stewart ipak više satirizira republikance. Stewart je u par intervjuua izjavio da je razlog tomu činjenica da je do 2008. godine republikanska stranka bila vladajuća zbog

¹² Imdb, The Daily Show, raspoloživo na: <http://www.imdb.com/title/tt0115147/>

čega je njihovo prisutstvo u medijima bilo veće čime su piscima TDS-a davali više materijala od demokrata u to vrijeme. Doduše, Stewart jest priznao da je show liberalne prirode i da je on sam demokrat, no inzistirao je da glavni fokus showa satira i da je njena meta uvijek ona strana koja da više razloga da to bude.¹³ Također, neki su kritičari smatrali da bi se show trebao okrenuti ozbiljnijem novinarstvu, te su kritizirali Stewarta da političarima koje intervjuira ne postavlja dovoljno provokativna pitanja.¹⁴ Međutim, Stewart je uvijek inzistirao da je TDS zabavni show, a ne show s ozbiljnim novinarstvom te je za sebe rekao da je on prvenstveno komičar a ne novinar.

2.2.7. Kriteriji kritike

TDS ima dva cilja: informirati javnost o recentnim događajima u politici i društvu te satirizirati mainstream medije. Stewart oba cilja obično ostvaruje kroz satiriziranje medijskog izvještavanja. Najčešće je to način na koji se o nekoj temi obavještavalo publiku, tj. glavna meta je neistinitost tih izvještaja ili manjak objektivnosti. Također, Stewartova najdraža tema je dokazivanje nečijeg licemjerstva.

Primjerice u epizodi „Brave new girl“¹⁵ Stewart pokazuje kako su mediji prenijeli novosti o promjeni spola bivšeg atletičara Brucea Jennera, tj. sada Caitlyn Jenner. Naime, prvo se govorilo o hrabrosti Caitlyn da izađe s time u javnost te su hvalili njezinu ljepotu, no ubrzo je krenulo kritiziranje njezinog izgleda i optužbe za fotoshopiranje, između ostalog. Stewart je to prokomentirao, govoreći iz perspektive mainstream voditelja: „Caitlyn, kada si bila muškarac mogli smo govoriti o tome kako si atletičar i o

¹³ Primjerice u intervjuu s The Guardianom, Stewart se osvrnuo na prioritet satire nad osobnom političkom orijentacijom <https://www.theguardian.com/media/2005/oct/01/usa.television>

¹⁴ Primjerice, to je bila kritika voditelja CNN-ovog „Crossfirea“ Tuckera Carlsona tijekom Stewartova gostovanja u showu

¹⁵ Comedy Central, dostupno: 3. svibnja 2015. godine

poslovnom uspjehu, no sada si žena te je tvoj izgled jedino do čega nam je stalo.“ Ovo je također primjer seksualne diskriminacije koja je još uvijek prisutna u medijima.

Stewart također kritizira diskriminirajući način na koji mediji izvještavaju o rasnim problemima, naročito u zadnjih par godina otkada se problem policijskog nasilja i rasizma u SAD-u pogoršao. Primjer su epizode „Race/Off“¹⁶, „Wack Flag“¹⁷ te „Charleston Church Shooting“¹⁸ i „We can't breathe“¹⁹ u kojima je Stewart ozbiljnim tonom pristupio temi rasne diskriminacije.

Nadalje, česta tema u showu je što mediji smatraju vrijednim pažnje. Stewart često kritizira medije da troše vrijeme izvještavajući o temama koje su banalne i nisu od bitnog značaja za društvo. Primjerice, mediji su tijekom ljeta 2010. godine danima opsesivno izvještavali o vjenčanju Chelsea Clinton, kćeri bivšeg američkog predsjednika Billa Clintona i ministrice vanjskih poslova Hillary Clinton, iako nisu imali puno informacija te su većinu vremena proveli nagađajući o troškovima vjenčanja i slično. Također, manjak supstance u vijestima je velik problem za medije s 24-satnim vijestima. Mediji manjak vijesti često nadomještaju prikazivanjem nebitnih detalja te nagađanjem o razvoju događaja. Primjerice, epizoda „The Curious Case of Flight 370“²⁰ pokazuje kako su mediji, u ovom slučaju CNN, proveli većinu vremena nagađajući o sudbini malezijskog aviona koji je nestao nad Južnim kineskim morem 2014. godine.

Također, CNN je za vrijeme republikanske debate u svibnju 2007. godine emitirao reportažu koja je gledatelje obavještavala o prostoriji u kojoj se debata održavala te što se može očekivati od debate.

¹⁶ Comedy Central, dostupno: 28. kolovoza 2014. godine

¹⁷ Comedy Central, dostupno: 23. svibnja 2015. godine

¹⁸ Comedy Central, dostupno: 19. svibnja 2015. godine

¹⁹ Comedy Central, dostupno: 5. prosinca 2014. godine

²⁰ Comedy Central, dostupno: 25. ožujka 2014. godine

Takve stvari su očito emitirane zbog manjka pravih vijesti i da bi se popunio eter.

Stewart često upozorava na to da politički komentatori i stručnjaci koje voditelji pozivaju da pruže svoje mišljenje nisu uvijek najbolji izbor, te da su vjerodostojnost i iskustvo bitan faktor kod biranja osoba koje se pita za mišljenje o bitnim temama. Biranje stručnjaka i komentatora je osjetljiva zadaća budući da mišljenje osobe koja se predstavlja kao autoritet za neko područje može lako utjecati na mišljenje publike o nekoj osobi ili događaju. Nadalje, problem je i u tome što tih stručnjaka ima previše tijekom rasprava, te Stewart upozorava da je bitnija kvaliteta nad kvantitetom.

Budući da Stewart u svakoj epizodi showa satirizira izvještaje drugih emisija s vijestima, a najčešće su to emisije CNN-a i Fox Newsa, već dugi niz godina među njima postoji neprijateljstvo. To neprijateljstvo se uglavnom očitovalo međusobnim kritiziranjem voditelja za vrijeme vođenja svojih emisija. No vrijedi spomenuti par slučajeva kada je Stewart tijekom gostovanja u tim emisijama otvoreno kritizirao njihov način rada.

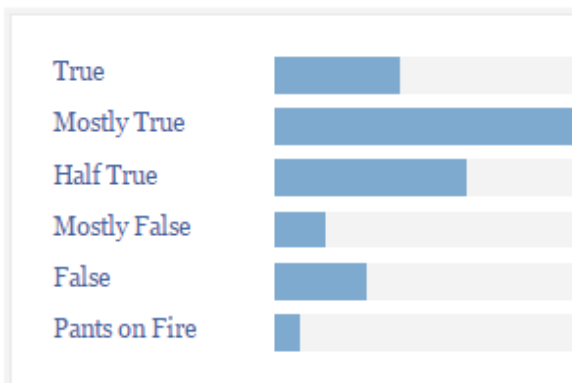
2.2.8. Jon Stewart vs CNN

Stewart je od preuzimanja voditeljstva TDS-a redovito satirizirao vijesti CNN-a. Najveći problem za Stewartu predstavlja CNN-ova netočnost kod izvještavanja. Primjerice, skoro cijela epizoda imena „Wrongnado“²¹ posvećena je izvještajima CNN-a o pucnjava u Navy Yardu u Washingtonu 2013. godine. U njoj je Stewart optužio CNN da namjerno izmišljaju laži o događajima da bi privukli gledatelje jer znaju da će oni unatoč tome i dalje nastaviti pratiti CNN-ove vijesti. Nadalje, Stewart ih često kritizira zbog toga što umjesto da se drže činjenica i izvještavaju o onome što je poznato, CNN se često bavi nagađanjima o onome što se dogodilo ili što bi se moglo dogoditi. Primjer je epizoda „The Curious Case of Flight 370“ koja pokazuje kako su voditelji i dopisnici CNN-a proveli čitav dan nagađajući o sudbini malezijskog aviona koji je nestao nad Južnim kineskim morem krajem ožujka 2014. godine. Prešli su i granice apsurdna kada su uzeli u obzir da bi uzrok

²¹ Comedy Central, dostupno: 17. rujna 2013. godine

nestanka mogla biti crna rupa i da bi možda bilo korisno pozvati medija da pronađe avion.

Poznata stranica Politifact je u suradnji s Tampa Bay Timesom 2014. godine pokrenula projekt Punditfact, koji se bavi provjeravanjem točnosti informacija koje dolaze od najvećih televizijskih kuća ABC-a, CBS-a, FOX, NBC/MSNBC-a i CNN-a te političkih figura, televizijskih voditelja i ostalih članova medija. Punditfact je zadnji put ažuriran u siječnju ove godine. Istinitost izjava se iskazuje u šest kategorija: Istinito, Većinom istinito, Djelomično istinito, Većinom lažan, Lažan, Pants on fire²².

Slika 1: Prikaz grafa u kojem je izmjerena istinitost izvještaja CNN-a
Izvor: www.politifact.com

Izmjereno je da je CNN prenosio istinu 15% vremena, dok je 42% tvrdnji bilo većinom istinito, a 23% je bilo djelomično istinito. Prema rezultatima, CNN je 80% vremena prenosio informacije koje su bile barem djelomično istinite. S druge strane 15% informacija je bilo potpuno neistinito, a 6% većinom neistinito. U usporedbi s ostalim televizijskim kućama CNN ima najbolje rezultate, pogotovo u usporedbi s Foxom, čiji su rezultati najgori. No i uz najbolje rezultate činjenica je da CNN i dalje prenosi neistinite informacije, što Stewartu daje materijala za satiriziranje.

Stewart je vjerojatno najveću kritiku CNN-u uputio gostujući u showu Crossfire u listopadu 2004. godine. Crossfire je bio debatan show koji se sastojao od dva voditelja od kojih je jedan predstavljao liberale, a drugi konzervativce. Voditelji showa su se nekoliko puta mijenjali, a za vrijeme Stewartova gostovanja voditelji su bili Tucker Carlson koji je

zastupao konzervativce, i Paul Begala koji je zastupao liberale. U svakoj epizodi bi bila pozvana dva gosta da uz voditelje zastupaju jedno od stajališta. Iznimka je Stewartovo gostovanje budući da je on bio jedini gost u toj epizodi jer je bio pozvan u show da kako bi promovirao svoju knjigu „America (The Book)”²³. No umjesto toga je iskoristio priliku da izrazi svoje mišljenje o voditeljima i samom showu. Naime, Stewart je rekao da show „šteti Americi“ i sarkastično zamolio voditelje da prestanu „nanositi štetu Americi“ te ih optužio da rade za političare i korporacije na račun Amerikanaca. Carlson je pokušao okrenuti situaciju i optužio Stewarta da on u svom showu ne postavlja dovoljno kritična pitanja političarima na što je Stewart odgovorio da emisije poput Crossfire ne bi trebale uzimati Comedy Central za uzor kada se radi o novinarskom integritetu. Također, rekao je da ne smatra da je Crossfire zaista debatan show jer voditelji ne poštuju format i da show više slični kazalište.

Zaključuje se da je Stewart ovom konfrontacijom htio pritisnuti CNN i natjerati ih da podignu kvalitetu novinarstva u svojim emisijama. To se naročito odnosilo na Crossfire jer je smatrao da je to jedan od showova koji bi mogli biti primjer kvalitete i pravog novinarstva na televiziji. Iz samog uvoda se moglo vidjeti da je planirao iskoristiti priliku gostovanja na CNN-u i konfrontirati voditelje oko percipiranih nedostataka showa. Osobni dojam je da je Stewart htio imati raspravu o problemima showa i da je to bio konstruktivni kriticizam. Također, tijekom intervjua, Stewart je cijelo vrijeme bio ozbiljan i nastojao razgovor zadržati ozbiljnim; Carlson je par puta rekao „da je mislio da će (Stewart) biti zabavniji”²⁴. Razlog Stewartove ozbiljnosti je bila činjenica da i on sam shvaća da satira i humor imaju svoje granice i da se u nekim slučajevima cilj može postići samo ozbiljnim razgovorom. No upravo je Stewartova reputacija kao priznatog komičara razlog zašto je uopće pozvan u show. Ovo je zanimljiv slučaj u kojemu se istovremeno očituju moć i granice satire.

²³ Puni naziv knjige America (The Book): A Citizen's Guide to Democracy Inaction

²⁴ Citat je iz te epizode Crossfirea emitirane na CNN-u

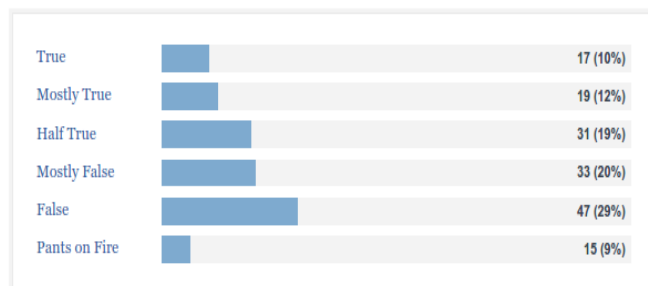
²² Označava tvrdnje koje su najviše neistinite

Moglo bi se reći da se publika složila s Stewartovim primjedbama na račun showa budući da je show otkazan nekoliko mjeseci kasnije te je jedan od voditelja te večeri, Paul Bengala, izjavio u intervjuu za CNN iz 2015. godine da smatra da je Stewartova kritika razlog zašto je show otkazan.²⁵

2.2.9. Jon Stewart vs Fox News

Stewart je oduvijek satirizirao programe s vijestima uključujući CNN, MSNBC i CBS, no najveći problem je vidio u Fox Newsu. Doista je rijetka epizoda showa da se nije osvrnuo na izvještaje neke njihove emisije s vijestima. Za Stewarta je Fox News oličenje lošeg novinarstva, varanja gledatelja i iskrivljavanja istine. Stewart često najavljuje isječke s Fox Newsa sarkastično govoreći „Hajdemo vidjeti što moji dobri prijatelji iz Fox Newsa imaju za reći o ovome“ što obično znači da će ono što slijedi biti primjer lošeg izvještavanja i da će ih Stewart ismijati za to. Primjer je epizoda „Mighty Morphin Position Changers“²⁶ u kojoj je prikazano licemjerje FN-a kod izvještavanja o prosvjedima protiv policijskog nasilja u gradu Ferguson nakon ubojstva Michaela Browna. FN je ignorirao jedno od dva izvještaja američkog pravosuđa u kojemu se priznaje da postoji problem sistematskog rasizma u Fergusonu i optužio vladu da pokušava zavaditi američki narod te tražio ispriku za to. Pri tome je FN ignorirao činjenicu da su dvije godine izvještavali neistine o incidentu u Bengaziju te iako se to dokazalo, ipak se za svoje navode nisu ispričali. Ta epizoda je savršen primjer Stewartova raščlanjivanja FN-ova licemjerja gdje je koristio njihov materijal da dokaže poantu.

No Stewartov kriticism FN-a oko njihove neiskrenosti kod izvještavanja nije neutemeljen. Punditfact je napravio analizu istinitosti tvrdnji FN-a i rezultati su poražavajući.

Slika 2: Prikaz grafa u kojem je izmjerena istinitost izvještaja Fox Newsa
Izvor: www.politifact.com

Izmjereno je da su samo 10% vremena izvještavali potpunu istinu, dok je 38% tvrdnji bilo potpuno netočno. 31% informacija je barem djelomično bilo istinito, dok je 20% bilo većinom lažno. Prema Punditfactu, od 38% lažnih informacija, 9% je bilo toliko netočno da je alarmantno. Kada se zbroji 20% većinom lažnih informacija s 38% potpuno lažnih informacija, vidljivo je da je više od pola informacija, tj. 58%, koje dolaze od FN neistinite. Rezultati su još time gori kada se to uspoređi s samo 10% istinitih informacija. Punditfact također bilježi i istinitost izjava pojedinačnih osoba u medijima. Prema recentnim izjavama se može zaključiti da, što se tiče FN-a, najviše lažnih izjava imaju Sean Hannity, Glenn Beck i Ann Coulter, a među istinitima najviše ih ima Karl Rove. Otprilike pola izjava Billa O'Rilleyja potpuno netočno, dok je druga polovica većinom točna. Najviše neistinitih izjava je bilo vezano za izbjegličku krizu.²⁷

Stewart je tijekom godina najviše kritizirao voditelje Megyn Kelly i Seana Hannityja, s kojim je u višegodišnjoj svadi, no najveće suparništvo je imao s Billom O'Reillyjem koje se najbolje očitavalo kada je Stewart gostovao u Billovom emisiji „The O'Rilley Factor“. The O'Rilley Factor je američki televizijski talk show u kojem voditelj Bill O'Rilley komentira politička događanja te raspravlja s gostima o temama vezanim uz politiku, društvena pitanja i ponekad showbizz.

²⁵ Bengala P., (2015.), *Begala: The day Jon Stewart blew up my show*, raspoloživo na: <http://edition.cnn.com/2015/02/12/opinion/begala-stewart-blew-up-crossfire/http://edition.com>

²⁶ Comedy Central, dostupno: 20. ožujka 2015. godine

²⁷ Punditfact, FOX's file, raspoloživo na: <http://www.politifact.com/punditfact/tv/fox/>
Podaci prikupljeni 18. rujna 2016.g. Moguće su promjene podataka u slučaju ažuriranja stranice

Stewart je bio gost showa u veljači 2010. godine te su dvojica voditelja imali burnu konfrontaciju oko američkog predsjednika Baracka Obame. Billu je zasmetalo to što je Obama bio pozvao repera imenom Common kao gosta u Bijelu kuću unatoč tome što je Common u jednoj od svojih pjesama pisao o Assati Shakur koja je osuđena za ubojstvo američkog policajca. Bill je to shvatio kao Obamino odobravanje osobe koja slavi ubojice policajaca u svojim pjesmama. Stewart mu je pokušao objasniti da pozivanje neke osobe u goste nije automatski čin odobravanja dijela te osobe. Naveo mu je primjere pjevača Bona i Boba Dylana, od kojih su obojica pisali pjesme o ljudima osuđenima za ubojstva policajaca, no ipak su bili gosti Bijele kuće. Bill je inzistirao da ti slučajevi nemaju veze s onime o čemu on govori te se razljutio kada mu je Stewart rekao da bi trebao biti konzistentan kod svojih kriterija kad osuđuje druge ljude. Bill je ovim primjerom htio pokazati da je Stewart u krivu što inače podržava Obamu jer, prema njemu, Obama podržava nemoralne osobe. No na kraju je samo pokazao da je licemjerman jer se drži svojih pravila i moralnih načela samo kada mu to paše. Umjesto da raspravljaju o bitnijim temama, primjerice o kontroli oružja kao što je Stewart predložio, Bill se usredotočio na trivijalnu temu koga predsjednik poziva u goste.

Ostatak showa su imali debatu oko nuklearnog oružja i prijetnje koju predstavlja SAD-u, tijekom koje je Stewart optužio FN da širi neutemeljene informacije o razini prijetnje koje to oružje trenutačno predstavlja. No to je samo dio onoga što se događalo tijekom showa, budući da se saznalo da je FN editirao velik dio intervjua, koji je kasnije u cijelosti procurio na internet, naročito one dijelove u kojima Stewart ima bolji argument.²⁸Ovo je samo jedan od mnogih intervjua u kojima su Stewart i O'Reilly imali konfrontaciju, no također je i najbolji primjer toga. Naime, slično kao i s gostovanjem na CNN-ovom Crossfireu, Stewart je iskoristio intervju s O'Reillyjem da kaže svoje mišljenje o praksi FN-a. No Stewartovo ponašanje je bilo drukčije prema O'Reillyju od ponašanja prema voditeljima Crossfirea, za koje rekao da su prevaranti.

Naime, Stewart je i sam rekao da poštuje O'Reillyja te se za vrijeme intervjua ponašao u skladu s time. Uglavnom je bio ozbiljan osim kada bi situacija poprimila neprijateljski ton, tj. kada bi O'Reilly postao agresivniji u komunikaciji. U takvim bi se trenucima Stewart okrenuo humoru te su njegovi argumenti bili praćeni sarkazmom i šalama na račun O'Reillyja. Mislim da je Stewart tako postupao kako bi ujedno smirio situaciju i ostao kod svojih tvrdnji. S O'Reillyjem je teško raspravljati kada se gost ne slaže s njime jer ih prekida i često ne dopušta da uopće počnu odgovarati na pitanje, pa je Stewart koristio humor kako bi dobio šansu reći svoje mišljenje. To je dobra taktika jer humor nije O'Reillyjeva jača strana i ne zna kako reagirati na njega pa takve izjave otpiše kao neozbiljne. No unatoč tome, gost ipak dobije priliku odgovoriti. To je dobar primjer kako Stewart koristi satiru da bi rekao što misli.

2.2.10. Obilježja Stewartove satire

Stewart je u područje večernjih programa s vijestima doveo nešto novo i nešto što nitko nije očekivao da će imati utjecaj kakav ima: satiru. Spoj satire i novinarstva nije bio čest pojam prije stvaranja TDS-a, a to je najviše vrijedilo za medij televizije. U drugoj polovici 20. stoljeća pojavljuju se serije poput „Yes, Minister“ te show „Saturday Night Live“ koji su satiru spajali s politikom i društvenim komentiranjem. Stewart je tu praksu podigao na novu razinu unaprijedivši TDS u show u kojemu je satira u službi informiranja i političkog komentiranja.

Iako su bile potrebne godine da se TDS počne smatrati iole legitimnim izvorom informacija, Stewart je svojim pristupom showu dao šansu da bude dio političkog diskursa te da usput postane i jedan od najglasnijih inicijatora tog diskursa.

Jedna od glavnih prednosti Stewartove satire je sposobnost korištenja izjava medijskih ličnosti protiv njih samih da dokaže njihovo licemjerje. Obično to postiže korištenjem video isječaka iz različitih vremenskih perioda s izjavama određene osobe. Usporedbom video isječaka bude jasno da su te izjave kontradiktorne te su tako same po sebi dokaz licemjerja.

²⁸ Fox News, *Entire Jon Stewart Interview*, raspoloživo na: <http://video.foxnews.com/v/4003531/entire-jon-stewart-interview/?#sp=show-clips>

Mnogi voditelji CNN-a i FN-a koji su u prošlosti bili Stewartova meta zagovarali su stav da kritike na njihov račun nisu poštene jer se uzimaju kratki klipovi izvještaja koji nekad znaju biti dugi nekoliko sati ili dana. No Stewart je na takve pritužbe najbolje odgovorio u segmentu imena „Better Call Faul“²⁹ u kojem je pokazao primjere tih pritužbi te izazvao FN na „dvojoj lažima“ rekavši: „Vaše distorzije i manjak potpore tvrdnjama protiv mojih“. Zatim je pustio klip od šest sekundi u kojemu je izlistao 50 primjera FN-ovih laži. Također, sama činjenica da voditelji drugih emisija s vijestima koje su ozbiljnog karaktera osjećaju potrebu braniti se od Stewartovih optužbi i komentara na njihov rad dovoljno govori o tome koliko je utjecajan postao.

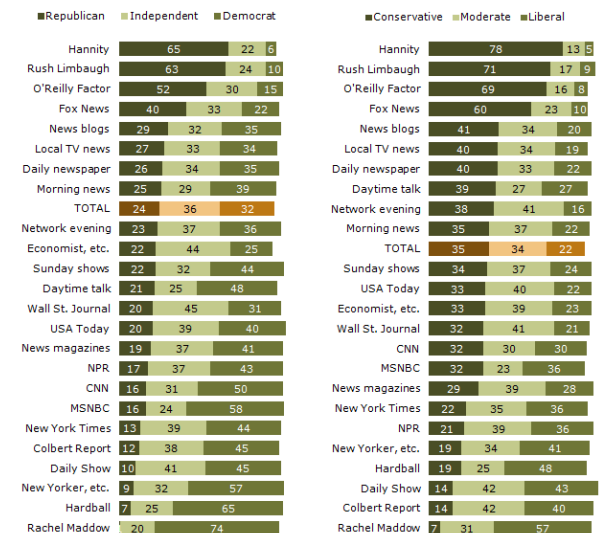
Jedan od razloga Stewartove uspješnosti jest manjak sposobnosti medijskih ličnosti da obavljaju svoj posao kako treba. Uglavnom se to očituje u nedovoljnoj informiranosti o temi ili krivom tumačenju informacija, primjerice u epizodi „Baltimore on Fire“ koja se bavi neredima u američkom gradu Baltimoreu koji su počeli nakon policijskog ubojstva Freddyja Greya. Stewart je kritizirao CNN-ovog voditelja Wolfa Blitzera zbog nedostatka informiranosti o povijesti rasnih prosvjeda u SAD-u.

Ono što privlači gledatelje Stewartu je to što se publika poistovjećuje s njegovim stajalištem. Naime, prema istraživanju demografije i političkog opredjeljenja publike koje je provela stranica Pew Research Center, najveći dio Stewartove publike (45%) se deklariraju kao demokrati te kao liberali (43%).³⁰ Stewart se, kako je već navedeno u radu, deklarira kao demokrat i liberal.

²⁹ Comedy Central, dostupno: 26. veljače 2015. godine

³⁰ Pew Research Center, (2012.), *Section 4: Demographics and Political Views of News Audiences*, raspoloživo na <http://www.peoplepress.org/2012/09/27/section-4-demographics-and-political-views-of-news-audiences/>

Partisanship and Ideology of News Audiences

PEW RESEARCH CENTER 2012 News Consumption Survey. Figures may not add to 100% because of rounding; don't know not shown. Based on regular readers/viewers/listeners of each news source.

Slika 3: Graf koji prikazuje političko opredjeljenje publike

Izvor: <http://www.peoplepress.org/2012/09/27/section-4-demographics-and-political-views-of-news-audiences/>

Publika kroz show zapravo dobiva potvrde svojih sumnji prema političarima i medijima. Također, gledatelje je privukla dimenzija TDS-a koju tradicionalni informativni mediji nemaju; TDS, umjesto „surovih vijesti“, publici pruža jednu intelektualnu i emocionalnu dimenziju vijestima koje komentira. Nadalje, Stewart pruža više od jedne perspektive na problem što ga, za razliku od voditelja tradicionalnih informativnih medija, čini više objektivnim i približava istini. Još jedan bitan aspekt je kako način na koji se vijesti obrađuju. Naime, Stewartov fokus nije samo na vijestima, već i na tome kako su se te vijesti prenosile. Odatle zapravo i dolazi većina satire; glavna misija je ustvari otkrivanje pogrešaka kod medijskog izvještavanja.

2.2.11. Teorije humora i stilske figure

Prema Johnu Morreallu, postoje tri teorije humora: teorija superiornosti, teorija olakšanja i teorija inkongruentnosti.

Prema teoriji superiornosti, čiji su zastupnici Platon, Aristotel, Kvintilijan te Hobbes, smijemo se zbog osjećaja superiornosti nad drugim ljudima, tj. zbog „iznenadna blaženstva koje potječe od iznenadne predodžbe neke izvrsnosti u nama i to usporedbom s slabostima drugih ili s našom prijašnjom“.

Prema teoriji olakšanja smijeh se objašnjava kao oslobađanje zatomljene energije. Sigmund Freud je u knjizi „Vic i njegov odnos prema nesvjesnome“ iznio tezu prema kojoj energija oslobođena i ispražnjena u smijehu donosi ugodu jer štedi energiju koja bi inače bila potrošena za kontroliranje ili potiskivanje psihičke aktivnosti.

Teorija inkongruentnosti potječe iz djela Francisa Hutchesona „razmišljanja o smijehu“ iz 1750. godine, a razradili su je Immanuel Kant, Arthur Schopenhauer i Søren Kierkegaard. Prema njoj, humor proizlazi iz doživljaja nepodudaranosti onoga što znamo ili očekujemo s onim što se dogodi u vicu, dosjetki ili pošalici.³¹

Sarkazam i ironija su najčešći oblici humora kojima se voditelji koriste. Obično se u takvim slučajevima uzimaju izjave poznatih ličnosti ili drugih voditelja te se kroz sarkazam ili ironiju ukazuje na njihovu netočnost. U slučajevima kada se citirane izjave smatraju zlobnima ili nemoralnima najčešće se reagira sarkazmom.

TDS se često koristi raznim stilskim figurama kod komentiranja vijesti. Najčešće se koriste hiperbola, usporedba, metafora i igre riječima.

„Hiperbola je stilski figura preuveličavanja osobina predmeta ili jakosti radnje; pojačavanje izražaja.“³² Primjer hiperbole je segment imena „The special network“³³ u kojem je Jon Stewart ismijao navode Fox Newsa da drugi ne cijene dovoljno način na koji su izvještavali o napadu na bostonskom maratonu. „Metafora je pjesnička figura prenesena značenja u kojoj se dotad nepovezive stvari dovode u vezu radi postizanja posebne slikovne ekspresije.“³⁴

³¹ Critchley S., (2002.), O humoru, Routledge, New York

³² Hrvatski leksikon, Hiperbola, raspoloživo na: <http://www.hrleksikon.info/definicija/hiperbola.html>

³³ Comedy Central, dostupno: 27. ožujka 2015. godine

³⁴ Hrvatski leksikon, Metafora, raspoloživo na: <http://www.hrleksikon.info/definicija/metafora.html>

U epizodi „Now That's What I Call Being Completely F**king Wrong About Iraq“³⁵ Stewart koristi metaforu spolnog odnosa da bi objasnio rat između SAD-a i Iraka. „Igra riječima je pojam koji objedinjuje niz stilskih postupaka i figura koji se temelje na zvukovnom ili smisaonom poigravanju jezikom.“³⁶ Najčešće se koristi kod imenovanja epizoda i segmenata, na primjer: „A million ways to deny gays in the Midwest“³⁷ je aluzija na film „A million ways to die in the West“. „Usporedba ili komparacija je lingvističko stupnjevanje; gramatička kategorija pridjeva (i načinskih priloga), izražavanje veće ili manje kvalifikacijske vrijednosti (mjere, snage, stupnja) pridjeva ili priloga pri poredbenom (relativnom) ili apsolutnom kvalificiranju predmeta, radnji“³⁸. Primjer je segment „The secret life of threats“³⁹ u kojem je Trevor Noah usporedio izjave Donalda Trumpa o drugom amandmanu s zelenom haljinom koja je kratko vrijeme bila internetska senzacija.

2.2.12. Stewartov utjecaj

Iako je Stewart uvijek inzistirao da je TDS zabavni show i da se ne bavi legitimnim novinarstvom nego „lažnim vijestima“, iz njegova utjecaja je vidljivo da to nije istina. Naime, TDS je zapravo nova vrsta novinarstva koja je spoj vijesti, satire i talk showa i izvještava vijesti na jedan kritičan i demokratičan način.

³⁵ Comedy Central, dostupno: 17. svibnja 2014. godine

³⁶ Matica Hrvatska, *Od figure do kulture – IGRA RIJEČIMA*, raspoloživo na: <http://www.matica.hr/vijenac/426/Jezi%C4%8Dni%20ludizam/>

³⁷ Comedy Central, dostupno: 7. travnja 2015. godine

³⁸ Hrvatski leksikon, Komparacija, raspoloživo na: <http://www.hrleksikon.info/definicija/komparacija.html>

³⁹ Comedy Central, dostupno: 10. kolovoza 2016. godine

No postoje stajališta da satira i novinarstvo ne idu zajedno, tj. da se takav način izvještavanja ne može shvatiti ozbiljno. Neki kritičari su mišljenja da humorni dio umanjuje važnost informacije koja se predstavlja te da je nemoguće imati kvalitetno izvještavanje u spoju s humorom. No činjenica je da Stewart i njemu slični prikupljaju svoje informacije na isti način kao i drugi novinarski outleti; razlika je u tome što je TDS-ov način izvještavanja subjektivan. Čini se da je upravo to ono što privlači publiku; gledatelji dobivaju osjećaj povezanosti s voditeljem.

Također, Stewartovom utjecaju svjedoči i činjenica da su se drugi voditelji s mainstream medija koje je Stewart kritizirao često branili od njegovih optužbi unatoč tome što su tvrdili da ne shvaćaju ozbiljno ono što on radi. No iako to ne priznaju, činjenica jest da mnogi Stewarta shvaćaju ozbiljno što između ostaloga, dokazuje gledanost showa te specifični slučajevi na koje je Stewart direktno utjecao, kao što je primjerice slučaj s otkazivanjem „Crossfirea“ nakon Stewartovih kritika na račun showa za vrijeme gostovanja u showu.

2.2.13. Gledanost i politički angažman

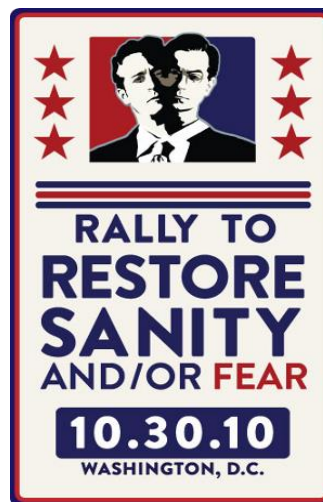
Za vrijeme Stewartova voditeljstva gledanost showa je iznosila oko milijun i pol gledatelja po epizodi, a brojka se znala popeti do dva i pol milijuna gledatelja⁴⁰. Gledanost showa bi uvijek porasla za vrijeme izbora u SAD-u što nije iznenađujuće budući da je show politički orijentiran te emitira specijalne segmente posvećene izborima, primjerice segmenti „InDecision“ te recentniji „Democalypse“. U rijetkim slučajevima, gledanost bi prešla 3 milijuna gledatelja, primjerice epizodu iz 2008. godine s intervjuom predsjednika Obame⁴¹ je gledalo preko tri pol milijuna gledatelja.

⁴⁰ Enten, H., *The Overhyped Reaction To Jon Stewart Leaving 'The Daily Show'*, raspoloživo na: <http://fivethirtyeight.com/datalab/the-overhyped-reaction-to-jon-stewart-leaving/>

⁴¹ To je četvrti od sedam intervjua s Obamom te najgledaniji. Podatci nađeni na <http://variety.com/2015/tv/ratings/barack-obama-daily-show-ratings-jon-stewart-1201545865/>

Te brojke nisu iznenađujuće uzimajući u obzir činjenicu da je TDS među najpopularnijim kasnonoćnim showovima na televiziji u SAD-u. Također, Stewart je izglasan za voditelja kojemu publika najviše vjeruje u internetskoj anketi Times magazina iz 2009. godine.⁴²

Što se tiče političkog angažmana, Stewart je svoju popularnost u par slučajeva iskoristio kako bi direktno utjecao na politički diskurs i situaciju. Naime, u listopadu 2010. godine Stewart je u suradnji s Stevenom Colbertom organizirao skup pod imenom „Rally to Restore Sanity and/or Fear“ koji se održao u glavnom gradu SAD-a, Washingtonu. Skup je navodno bio reakcija na skup „Restoring Honor rally“ koji je Glenn Beck organizirao par mjeseci ranije. Sastojao se od dva prethodno zasebna eventa, Stewartovog "Rally to Restore Sanity" te Colbertova "March to Keep Fear Alive". Cilj skupa je bio da pruži priliku da se čuju mišljenja ljudi za koje Stewart i Colbert smatraju da nisu zastupljena u mainstream medijima, tj. mišljenja običnih ljudi. Na skupu se prema procjenama pojavilo oko 250 tisuća ljudi te su mnogi mediji prisustvovali kako bi izvještavali o događaju.

Slika 4: Službeni poster skupa
Izvor: Comedy Central

⁴² Anketa više nije dostupna, no postoje razni članci o anketi. Primjer: <http://time.com/3704321/jon-stewart-daily-show-fake-news/>

Za vrijeme skupa na pozornici Stewart i Colbert su vodili satiričnu debatu o političkim i društvenim pitanjima koja je bila u stilu TDS-a i „The Colbert Reporta“. Naime, Stewart je igrao ulogu racionalnog liberala dok je Colbert bio u svojoj uobičajenoj ulozi nerazumnog konzervativca. Tijekom skupa su bile dodjeljivane medalje javnim ličnostima za ono što su Stewart i Colbert ocijenili dostignućima. Stewart je dodijelio „medalje za razumnost“, dok je Colber dodijelio „medalje straha“.

Na kraju je skup poprimio ozbiljan ton kada je Stewart odlučio imati, kako ga je sam nazvao, „trenutak iskrenosti“ u kojem je rekao da je poanta skupa bila pokazati da su unatoč razlikama ljudi sposobni praviti kompromise i da iako su vremena teška to ne znači da je kraj svijeta. Također je uputio kritiku medijima da šire nepotreban strah među publikom te da time samo pogoršavaju tenzije među već podijeljenim stanovništvom.⁴³

Najdirektniji način na koji je Stewart utjecao je podrška koju je dao izglasavanju legislature koja bi omogućila zdravstvenu skrb vatrogascima i policajcima koji su bili na dužnosti na dan napada na World Trade Centar te imaju zdravstvene probleme od tada. Naime, Stewart je tijekom 2010. godine u velikom broj epizoda pratio razvoj događanja vezan uz izglasavanje te legislature te je u zadnjoj epizodi sezone te godine posvetio sve vrijeme toj temi.

Također je pred Senatom zagovarao izglasavanje zajedno s tim vatrogascima i policajcima te su uspjeli u namjeri da se zakon izglasa. U rujnu 2015. godine Stewart je zagovarao obnavljanje legislature pred Senatom, no opet je došlo do problema s izglasavanjem. U prosincu Stewart se vratio u TDS da bi zagovarao obnavljanje legislature te posramio Kongres zbog odugovlačenja s odlukom.

Tjedan dana kasnije zakon je ponovno izglasan⁴⁴, a mediji su ocijenili da je djelomično zaslužno i Stewartovo posramljivanje Kongresa.⁴⁵

⁴³ Podaci prikupljeni putem Comedy Centrala i snimki skupa te epizoda u kojima se skup najavljivao

⁴⁴ McAuliff M., *Why Jon Stewart Fought So Hard For 9/11 Responders*, raspoloživo na: <http://www.huffingtonpost.com/entry/jon-stewart->

2.2.14. Uloga TDS-a

Stewart je uvijek definirao TDS kao satirični show s „lažnim vijestima“ te se odricao bilo kakve novinarske odgovornosti tvrdeći da se on ne smatra novinarom jer je on prvenstveno komičar.⁴⁶ No iz Stewartovog utjecaja vidljivo je da je TDS ipak malo više od običnog zabavnog showa. TDS jest satiričan show, no njegova satira je u funkciji kritiziranja i otkrivanja neistina mainstream medija. TDS-ova uloga je svojevrсна procjena mainstream medija, koliko su odgovorni u svom radu te otkrivanje slučaja licemjerja u tim medijima. TDS svojom satiričnom analizom zapravo promiče, i moglo bi se reći tjera, medije da budu odgovorniji i da rade na stvaranju otvorenog diskursa.

Uz medije, Stewartova satira je usmjerena na provjeravanje političkog i demokratskog procesa što TDS zapravo možda najviše i čini legitimnim novinarstvom budući da je ta provjera zadaća medija. Komentiranjem, kritiziranjem i prozivanjem medija za greške, licemjerje i neiskrenost, Stewart vraća odgovornost onima koji bi trebali podsjećati vlast na njihovu odgovornost. Da nema TDS-a te greške bi vjerojatno prolazile neprimijećeno, a kad se to dogodi, onda je na štetu publike. Činjenica da je televizija jednosmjernan medij i da gledatelj ne može direktno utjecati na sadržaj naglašava važnost showova poput TDS-a.

Bitna zadaća TDS-a kojoj je Stewart posvetio dio showa jest nadzor nad političkim aparatom. Naime, velik dio showa se bavi praćenjem političkih odluka, najčešće vezane za donošenje novih zakona. No TDS prati i odnos između republikanske stranke i demokratske stranke.

sept-11-responders_us_567ab1e5e4b06fa6887f7bd8

⁴⁵Primjer: Comulanda J., *It took Jon Stewart and lots of public outrage, but the Zadroga Act is moving forward*, raspoloživo na: <http://www.upworthy.com/it-took-jon-stewart-and-lots-of-public-outrage-but-the-zadroga-act-is-moving-forward>

⁴⁶ Primjerice tijekom gostovanja na CNN-ovom „Crossfireu“

Budući da su demokrati trenutno na vlasti, Stewart uglavnom komentira izjave republikanaca i desničarskih medija. Naime, republikanci su veoma direktni kod neodobravanja predsjednika Obame te Stewart provodi puno vremena pokušavajući razabrati istinu u toj zbrci od političkog diskursa.

Mogućnost TDS-a da prikaže obje strane priče te da ih stavi u kontekst pokazuje težinu uloge koju ima u političkom diskursu budući da je objektivnost u mainstream medijima rijetka.

Budući da TDS ne spada u sferu tradicionalnih medija i novinarstva, show nema istu odgovornost koju profesionalni novinari imaju kod informiranja. To mu daje slobodu da zauzme zasebnu poziciju. Naime, uloga TDS-a nije u biti širenje informacija, već satirična kritika i analiza medija.

2.2.15. The Daily Show s Trevorom Noahom

Trevor Noah je preuzeo ulogu voditelja TDS-a od Stewarta 28. rujna 2015. godine. Noah je prije toga bio dopisnik u showu od 2014. godine te je njegova titula bila Višeg internacionalnog dopisnika. Noah je dolaskom na mjesto voditelja, uz manje promjene, uglavnom nastavio s formatom showa kakav je bio za vrijeme Stewarta. Promjene su uglavnom vezane za modernizaciju studija te za uvodni monolog u kojem Noah ponekad stoji pred kamerom, za razliku od Stewarta koji je uvijek sjedio za stolom. No ostatak je ostao isti; show počinje uvodnim monologom, zatim segmenti koji uglavnom uključuju dopisnike, intervju s gostom te završava segmentom „Vaš trenutak zena“. Noah je nastavio voditi segment „The Toss“ s „The Nightly Show“ s Larryjem Willmorom sve do njegova otkazivanja.

2.2.16. Usporedba Stewarta i Noaha

Najveća promjena je vezana uz satiru te sadržaj showa. Što se tiče satire, iako Noah ne zaostaje u humornom aspektu, njegov kriticism je puno blaži nego Stewartov. Noah ima pristup koji je puno opušteniji od Stewartovog čiji je sarkazam uvijek bio pomalo pasivno-agresivan. Također, Noah ima vidljivo pozitivan stav, dok je Stewartov humor uvijek odisao pesimizmom. Nadalje, Noah se često služi imitacijama te oponašanjem naglasaka u svojoj satiri. Iako je Stewart utjelovio brojne likove te se također često služio imitacijom, njegova satira je bila puno direktnija dok se ponekad čini da se Noah koristi humorom upravo zato da bi izbjegao direktan pristup kod kritiziranja.

Fokus se također promijenio, Noah je svjestan da televizija nije više centar informacija te da se njen utjecaj smanjio porastom popularnosti društvenih mreža te online portala s vijestima. Dok je Stewartov fokus bio na vodećim televizijskim mrežama poput CNN-a i Fox News-a, Noah vidi da je to samo dio cijele slike. On ne kritizira toliko pojedine medije niti medijske ličnosti već je usredotočeniji na same vijesti.

2.2.17. Usporedba tradicionalnog novinarstva i TDS-a

TDS predstavlja novu vrstu novinarstva koja koristi humor i satiru kod prenošenja vijesti publici kako bi se naglasila poanta vezana za izvještaje. Zbog tog humornog aspekta, TDS nije objektivn kao tradicionalni mediji, već prenosi vijesti na subjektivan način kako bi ih prezentirao na određenom svjetlu. Razlika je također u tome što tradicionalni mediji samo prenose vijesti dok ih TDS stavlja u određeni društveni kontekst. Budući da je TDS subjektivan, moguće je predstavljanje teme iz više perspektiva čime je publici lakše povezati se s temom. Naime, problem kod tradicionalnih medija je upravo u tome što su objektivni na račun povezivanja s publikom. Novinari su prisiljeni nepristrano izvještavati te su zbog toga ograničeni u uspostavljanju vrste odnosa s publikom. Također kod slučajeva izvještavanja o primjerice sukobu policije i prosvjednika, lako je steći dojam da mediji staju na stranu onih s pozicije moći, upravo zbog manjka konteksta u takvim izvještajima. Primjerice, u epizodi „Race/Off“ Stewart ukazuje na tendenciju medija da izostave kontekst rasne diskriminacije kod izvještavanja o sukobu policije i rasnih manjina.

No pitanje je da li je TDS samo show s „lažnim vijestima“ ili je to legitimno novinarstvo u koje se publika može pouzdati. Iako postoje segmenti u TDS-u koji su očito lažni, velika većina sadržaja showa je daleko od „lažnih vijesti“. TDS se ipak razlikuje od ozbiljnih programa s vijestima.

Međutim, postoji razlika između showa „lažnih vijesti“ i satiričnog showa s vijestima. Naime, satira preispituje moralnu ispravnost predmeta rasprave dok se „lažne vijesti“ sastoje od izmišljenih priča. Stewart i njegov tim rijetko izmišljaju priče, najčešće se koriste video isječci s vijestima drugih emisija. TDS, osim što se nadovezuje na tradicionalni oblik novinarstva, je zapravo tipični slučaj nove forme koja pokušava poništiti validitet stare forme, kao što je postmoderna antiteza razdoblju moderne.

No ipak činjenica je da showovi poput TDS-a nisu dovoljni; potrebno je predznanje iz drugih izvora da bi se shvatilo ono što se satirizira u TDS-u. Dok tradicionalni mediji informiraju, uloga TDS-a je da pomogne gledatelju razabrati istinu.

3. Zaključak

Krajem devedesetih kreiran je The Daily Show koji je započeo novo razdoblje u sferi komedije spojivši satiru s izvještavanjem. TDS se definira kao program „lažnih vijesti“ koji na satiričan način obrađuje teme vezane uz politiku i društvena zbivanja te satirizira rad mainstream medija. Budući da je dio infotainmenta, naglasak je na zabavi te je izvještavanje subjektivno. Sastoji se od više segmenata u kojima se komentiraju izvještaji drugih medija te intervjuja s nekom poznatom ličnosti. TDS je imao dva voditelja, trenutni voditelj je Trevor Noah, od kojih je Jon Stewart najviše utjecao na njegovo formiranje u show kakav je danas.

Stewart je dolaskom u TDS maknuo fokus s popularne kulture prema politički orijentiranim temama zadržavši satiru kao ključni element. TDS se bavi informiranjem javnosti o nedavnim događajima u politici i društvu te to ostvaruje kroz satiriziranje izvještaja mainstream medija. Kroz otkrivanje licemjerja i netočnih informacija u medijima, Stewart je uspijevao doći do istine te u istu ruku stvoriti politički diskurs.

Stewartov utjecaj na medije je s godinama rastao što se može vidjeti iz slučaja s CNN-ovim showom Crossfire u kojem je Stewart kao gost showa iskritizirao praksu njihovih voditelja nakon čega je Crossfire ubrzo otkazan. No za Stewarta je najveći problem predstavljao Fox News Channel za kojeg je smatrao da je oličenje lošeg novinarstva. Nadalje, razlog Stewartove uspješnosti je mogućnost stavljanja stvari u određeni kontekst pružajući pogled na temu iz više perspektiva što omogućava publici da se poistovjeti s njime. Ta povezanost s publikom i jest prednost satiričnog izvještavanja nad tradicionalnim.

Iako je Stewart uvijek govorio da je TDS samo program „lažnih vijesti“ te da sebe smatra samo komičarom, iz njegova utjecaja na medijsku i političku sferu je očito da to nije istina. Naime, iako je show satiričan to ne umanjuje vrijednost njegovih informacija budući da TDS prikuplja svoje informacije kao i tradicionalni mediji; razlika je u tome što ih predstavlja na subjektivan način. No ta subjektivnost se očituje u naumu da činjenice stavi u kontekst, za razliku od mainstream medija koji se bave šturim prenošenjem informacija.

Stewartovim odlaskom iz TDS-a Trevor Noah nastavio je politički orijentiranu putanju showa, satirizirajući vijesti mainstream medija. No svjestan utjecaja moderne tehnologije i društvenih mreža, Noah se prilagodio stanju u kojemu dominaciju nad pozornošću publike sve više ima internet.

Umjesto da se fokusira na par vodećih televizijskih mreža, Noah je proširio doseg svoje satire na više izvora informacija, uključujući i nove medije.

Glavna zadaća TDS-a je kontrola medija te političkog aparata što TDS zapravo i čini novinarstvom budući da je ta kontrola zadaća medija. No TDS ipak nije novinarstvo, no nije ni čista zabava, on se nalazi negdje između. TDS je nova vrsta novinarstva koja je spoj vijesti, satire i talk showa te izvještava vijesti na kritičan i demokratičan način.

Koprivnica, 18. studenog 2016. godine

4. Literatura

[1] Bengala P., (2015.), *Begala: The day Jon Stewart blew up my show*, raspoloživo na: <http://edition.cnn.com/2015/02/12/opinion/begala-stewart-blew-up-crossfire/> Dostupno: 12. veljače 2015.g.

[2] Comedy Central, (2015.), „*A million ways to deny gays in the Midwest*“, raspoloživo na www.cc.com, Dostupno: 7. travnja 2015.g.

[3] Comedy Central, (2015.), „*Better Call Faul*“, raspoloživo na www.cc.com, Dostupno: 26. veljače 2015.g.

[4] Comedy Central, (2015.), „*Brave new girl*“ raspoloživo na www.cc.com Dostupno: 3. svibnja 2015.g.

[5] Comedy Central, (2015.), „*Charleston Church Shooting*“, raspoloživo na www.cc.com Dostupno: 19. svibnja 2015.g.

[6] Comedy Central, (2015.), „*Mighty Morphin Position Changers*“, raspoloživo na www.cc.com Dostupno: 20. ožujka 2015.g.

[7] Comedy Central, (2014.), „*Now That's What I Call Being Completely F**king Wrong About Iraq*“ raspoloživo na www.cc.com Dostupno: 17. svibnja 2014. g.

[8] Comedy Central, (2015.), „*Race/Off*“ raspoloživo na www.cc.com Dostupno: 3. svibnja 2015.g.

[9] Comedy Central, (2014.), „*The Curious Case of Flight 370*“, raspoloživo na www.cc.com Dostupno: 25. ožujka 2014.g.

[10] Comedy Central, (2015.), „*The special network*“, raspoloživo na www.cc.com Dostupno: 27. ožujka 2015.g.

[11] Comedy Central, (2014.), „*Wack Flag*“ raspoloživo na www.cc.com Dostupno: 23. svibnja 2014.g.

[12] Comedy Central; (2014.), „*We can't breathe*“, raspoloživo na www.cc.com Dostupno: 5. prosinca 2014.g.

[13] Comedy Central, (2013.), „*Wrongsado*“, raspoloživo na www.cc.com Dostupno: 17. rujna 2013.g.

[14] Comulanda J., (2016.), *It took Jon Stewart and lots of public outrage, but the Zadroga Act is moving forward*, raspoloživo na: <http://www.upworthy.com/it-took-jon-stewart-and-lots-of-public-outrage-but-the-zadroga-act-is-moving-forward> Dostupno: 17. prosinca 2016.g.

[15] Critchley S., (2002), *O humoru*, Routledge, New York

[16] Elliot R.C., (2016.), *Satire*, raspoloživo na: <https://www.britannica.com/art/satire> Dostupno: 5.9.2016.g.

[17] Enten, H., (2015.), *The Overhyped Reaction To Jon Stewart Leaving 'The Daily Show'*, raspoloživo na: <http://fivethirtyeight.com/datalab/the-overhyped-reaction-to-jon-stewart-leaving/> Dostupno: 12. veljače 2015.g.

[18] Fox News, *Entire Jon Stewart Interview*, raspoloživo na: <http://video.foxnews.com/v/4003531/entire-jon-stewart-interview/?#sp=show-clips> Dostupno: 29. travnja 2011.g.

[19] Hrvatski leksikon, *Hiperbola*, raspoloživo na: <http://www.hrleksikon.info/definicija/hiperbola.html> Dostupno: 16. rujna 2016.g.

[20] Hrvatski leksikon, *Komparacija*, raspoloživo na: <http://www.hrleksikon.info/definicija/komparacija.html> Dostupno: 16. rujna 2016.g.

[21] Hrvatski leksikon, *Metafora*, raspoloživo na: <http://www.hrleksikon.info/definicija/metafora.html> Dostupno: 16. rujna 2016.g.

[22] Hrvatski leksikon, *Satira*, raspoloživo na: <http://www.hrleksikon.info/definicija/satira.html> Dostupno: 9. rujna 2016.g.

[23] Imdb, *The Daily Show*, raspoloživo na: <http://www.imdb.com/title/tt0115147/> Dostupno: 2016.g.

[24] Imdb, *The Daily Show: Trivia*, raspoloživo na: http://www.imdb.com/title/tt0115147/trivia?ref_=tt_trv_trv Dostupno: 2016.g.

[25] Kissel, R., (2015.), *'Daily Show' Ratings Boosted by Obama But Don't Beat Recent Visits*, raspoloživo na: <http://variety.com/2015/tv/ratings/barack-obama-daily-show-ratings-jon-stewart-1201545865/> Dostupno: 22. srpnja 2015.g.

[26] Matica Hrvatska, *Od figure do kulture – IGRA RIJEČIMA*, raspoloživo na: <http://www.matica.hr/vijenac/426/Jezi%C4%8Dni%20ludizam/> Dostupno: 16. rujna 2016.g.

[27] McAuliff M., (2015.), *Why Jon Stewart Fought So Hard For 9/11 Responders*, raspoloživo na: http://www.huffingtonpost.com/entry/jon-stewart-sept-11-responders_us_567ab1e5e4b06fa6887f7bd8 Dostupno: 23. prosinca 2015.g.

[28] Peruško, Z., (2011.), *Uvod u medije*, Jesenski i Turk, Zagreb

[29] Pew Research Center, (2012.), *Section 4: Demographics and Political Views of News Audiences*, raspoloživo na: <http://www.people>

press.org/2012/09/27/section-4-demographics-and-political-views-of-news-audiences/ Dostupno: 27.rujna 2012.g.

[30] Punditfact, *FOX's file*, raspoloživo na: <http://www.politifact.com/punditfact/tv/fox/> Dostupno: 2016.g.

[31] Poniewozik, J., (2015.), *Jon Stewart, the Fake Newsmen Who Made a Real Difference*, raspoloživo na: <http://time.com/3704321/jon-stewart-daily-show-fake-news/> Dostupno: 10. veljače 2015.g.

[32] Satire History: *Satire's beginnings, poetry and performance*, raspoloživo na: <http://www.nottheonion.com/history.cfm> Dostupno: 5.9.2016.g.

[33] Swain M., (2015.), *From Horace to The Onion – a history of satire*, raspoloživo na: <http://www.outofjoint.co.uk/production/from-horace-to-the-onion-a-history-of-satire> Dostupno: 6.rujna 2016.g.

[34] Taflinger R.F., (1996.), *Sitcom: What It Is, How It Works: A History of Comedy on Television*, raspoloživo na: <http://public.wsu.edu/~taflinge/comhist.html> Dostupno: 31. travnja 1996.g.

[35] Young G., (2005.), *Such a tease*, raspoloživo na: <https://www.theguardian.com/media/2005/oct/01/usa.television> Dostupno: 1. listopada 2005.g.

Popis slika

[1] Slika 1: Prikaz grafa u kojem je izmjerena istinitost izvještaja CNN-a, raspoloživo na: www.politifact.com

[2] Slika 2: Prikaz grafa u kojem je izmjerena istinitost izvještaja Fox Newsa, raspoloživo na: www.politifact.com

[3] Slika 3: Graf koji prikazuje političko opredjeljenje publike, raspoloživo na: <http://www.people-press.org/2012/09/27/section-4-demographics-and-political-views-of-news-audiences/>

[4] Slika 4: Službeni poster skupa, raspoloživo na: Comedy Central